

Leuven P.88.

1. az də ki.kə nə ku.tfl.egel zi.n emə zə sXrik
 2. mənə vrint ez də blu.mə gən gi.tə
 3. te.igewa.dəX spinə zə nəmi.e as me. maʃinə
 4. gru.vən es lasteX wæ.rek
 5. yp da sip krex.igə zə bəsimeld bru.tet
 6. də sXru.enwæ.rker i.ed en splinstər in zəne vijər
 7. də sy.pər lækte zən lipən af
 8. in da fabrik es nik's tə zi:n
 9. kum lanjt i. mə kint kum | e kinəke |
 10. bu.s - of : bəskə - tapt əns fi.r pinte bi:- - of : be:- | piŋkəs |
 11. bringd əns twi.e kilo.u. - of (platter) : kilo.u.s kri.kə | krikskəs |
 12. zəmə əndər gəva.evenentra. li.tərs wa.en u.stXedru.ŋke
 13. a dre.X - of (platter) : dra.egdə - nu md.e me.i nə klipər
 14. kem zəj kni. gəzi.n
 15. vastenu.vənt wat ni fə.l nəmi.e gəvit
 16. k bəj kontəntak - of : ksəm bla.e dak - of : ik bəm bla.e dak - meje.n.i me.igəgən ən zən
 17. kem əkik ət ni Xədən zələ kaməru.t - of : zənə juj
 18. dər.enə didu afkumt
 19. ən spinəkup - ən spinəwæp - ən aləfmu.n -
 20. əj klak - ən muits (van matroos) - vərvi.ət - ən wərə - nə padəstucl - ən u:X - nə vəs - nə pimpəl -
 21. dər.enə kade.i - of : fa.rəl - de.idən i.elə wi.erəlt fe.Xtə
 22. ksal u. pæ.relkəs Xər.və
 23. inelantu. fə.l a. se.rəpən afbre.ŋke
 24. a fa zə li.evə nə ki.e gəbe.ətə gəwə.st - of : nəm be.t Xəkrə.gə
 25. gef mə twi.e bri.e sti.enə - bri.edər - də bri.ətstə
 26. da stambelt - of : standbelt - stu.tu nəmi.e
 27. dər.ne man i.ed ə li.evə gəlak nə gru.ətə məni.er
 28. lysəfe.r ez in dən e.məl ni Xəble.və
 29. də sXΔ.udkindərə zən metə mistər - of (beschaaffer) : metən ənderwa.əzər - nu də zi:e gəwə.st
 30. ikan təX ni kə.əmə ve. dak Xəri.ət sən
 31. də bi.ətə drinjkə gə:rə la.ezəmi.l
 32. a. kani Xən wæ.rekə - zəj ki.el du. si.er - of : aje.e pa.en in zəj ki.el
 33. stək nə ki.e nə stə:l in dər.enəm bəstəl
 34. ni.a metə ke.gəls wə:tər nəmi.e gəspelt'
 35. əila kem al twi.e ki.əren up a. gəru.əpə - of : gəro.əpə
 36. da.e pi.er es ni ra.əp - du zitə nəX witə kæ.nən in - of : də nəkəs:ən:ɔX wit
 37. zə zən əwəX nu - of : nuə - tfælt
 38. zi.ət əm di.əst se gəlt me.i əlepən updu.ən
 39. a zalt nuint ni fæ.r brije
 40. zəs dælefət fan e.r məlekwa.ət
 41. də man myt sən vra: bəsXæ.rəmə - of : besæ.rəmə
 42. in tʃəlt swimən es Xəvu.rlə.ək - of : es dan.əzəre.s
 43. a məkt əm dik ymdat əm stæ.rək es | təz æ.rəX |
 44. wa.elə mytə du dælefət fan emə - æj ga.elə dandər eleft
 45. əlep nə ki.e da bet u.pəfə
 46. ənzə mətsər əsu.e vət az ə vəe.rekə (plat) - of : aze nən das
47. zə sprijən u.əmtər vətstə - of : wəitstə - ve ən wə:dij - of : wedij
 48. dəm bu.əmkwiker - of : bu.əmkwi.əker - of : dən əvəni.r - zal dəm bu.əm grəfələ - of : trefələ -
 49. du.əti.əstə də vinster es tu.
 50. tħəgintə lu.e vəi də vrigemis - du.əXmis - tləf - də vəspers
 51. ən spra.e - arəkəs fa vəsə - of : aikəs fanə vəs -
 52. də saldu.tən emə da.e vra: - of (plat) : da wa.ef - e.er u.r afXəsnə. | e vra.mins |
 53. zəne pəpa - of (veroud.) : vu.dər - of : pə.re (gemeenz.) - of (plat) : zə vu:r - i.ət em zəs ju.r lajk lu.ətə nu tsXə.əud gon
 54. kem ət əm afXəru.e zu.ə lu.ət lanjstwū.tər tə gon
 55. vi.elə vjæ:zə zi.də ni fer.lanjste.s kantə
 56. ijæ.rə pətə zən:i fel wə:st
 57. də bru.ətplank stud in də sXa.
 58. in mə:t est nəX tə kə.əu:t - of : kə.əu:t - fe tə bale - of : madəm bal tə spə.le
 59. da.e kæ.s Xəfdə kli.er li.Xt ə. - of : nəwu.
 60. a. tək me.i tpjæ:t sənə fæ:t
 61. in dər.enən ta.ət kwamtə ga.ələn i. alə ju.rə nu də kærəmis
 62. də pu.tər za. dad ənzə li.vən i.er volməkt es
 63. gə zu.Xt mə wel mu gə spru.kte.gə mə nit
 64. də zwələmə zələ gon vru.əmkə.əmə | əc bijna : Δc |
 65. gu.de vandu.X mə.də ku.t ni spə.le
 66. ə.tə zu.ək Xər.rə ki.es
 67. zənə mətar.t es kapot - o ls. stil -
 68. ti.e fandu.X wə.rəm gəwə.st - æn təs nə ku.ələn u.vent | zəXt |
 69. da mənəkə lypbærəvuits
 70. duz əm bəst in də kru.ək
 71. kwa. date faktə:r nəm bri:f brəXt
 72. kem pə.en ən mən ət
 73. kan me.i gi.en dwæ:zə minsən u.əm
 74. nu. də kafe. - of : ve:rə - spanə mə tpjæ:t in də ni:f kær
 75. kem əwa kətsə - va ve.i də nu:n (al)
 76. də zə.ən van də kə.inijk i.ed u.ək saldu.t Xəwə.st
 77. wətə ga. gi.enəm bə.əu.Xmu.kər wu.ənə
 78. da.e ru.əzən emə lanjə dərəs
 79. kXəlu.əf ər gi.e wə.ət fan
 80. tkinəkə waş du.ət fe.i dasət kustə du.əpə
 81. zən u.ərən æn zən u.ərəgə lu.əpə
 82. ə.er dəXterkən es me ə kerəfkə nu.dəm bəs Xəm bræmbə.zə plikə
 83. duz ən spret - of : splet (gewoonlijk) - u.ətə li.er
 84. a zat sən strə.əu:t ə.əpə
 85. tʃəle kə.ət niks andəs as Xəlt æn rəkdu.m
 86. ʌnə mont ez dru.əX fan dən dəst
 87. da.enə weX lypt kru.m - das weg alum lanstu.
 88. ikəXt fe də kla.nən ə trumelkə
 89. dəm bu.k es Xəstərəvə van əj kəst in tə slike
 90. zə li.kə was kə.t - of : kət - əj gu:t
 91. in də lumər es dbestə
 92. nə fi.ər myt Xə. kinə lunjkə
 93. zikt is nu mənən u.ət
 94. kwe.t nit wu. dak əm:uit Xən zi:kə

95. nə ku:lə keldər es Xu:(t) fe. tbi.
 96. ik must əsəblu.trijkə vei mə tə vərstæ:rkə
 97. kmuit i.estfujər in də stal vi:rə
 98. mə bri. was mi:X
 99. də mələkbu.r du. (gewoonlijk) - of : məkt - nə gru:tən tu:r
 100. da bʌ:utermələk əs din æn zi:r - sti.t əm ər me.i vrum -
 101. mə za:nə da.eñe pit kinə yilən up ən i:r
 102. ə punt - nə punt (van potlood bv.) - səki:r - l) 2)
 103. a kəm nuint Xi.eñe məni:tə lu:t
 104. in itələ zənər - of : zəndər - bæ:rgə di vi. spa:və
 105. tæ:də du. up da:və
 106. im bu:təm em zə stik fan də briX:əvi.ət
 107. gə mut ənzə ve:lə nə ki.e kə:u:mə kə:rə
 108. əes fa le:və gəkə:u:mə me əj guj bəs Xjælt
 109. də:e de:i es fam bi:k Xəməkt
 110. əj gətra:udə vra: mut kinə nu:e
 111. kəm i. gæs(t) Xəzə(i)t' - mu twas Xi.e gu: su:et
 112. dəm bra:vər zi:stat nəx tə di:r es fe(i) - of : fe - tə ba:və
 113. bakə - ik bak - ga.e bakt - ər.e bakt - bakt ər.e - wa.e - of : wə - bakə - ik baktə - ga.e baktə - ər.e baktə - wa.e - of : wə - baktə - of : wəmə - of : məmə - gəbakə -
 114. bi:e - ik bi:e - ga.e bi:et - a.e bi:et - wa.ele bi:e - bi:e wa.ele - ik boj - ik em gəbojə - bojə - of : bi:edə - za.elən uək
 115. təz ə kla:n mu təz ə fo:r.en
 116. gə kind i. a:rə kra.əgən u:p də mæt
 117. əji.e Xəzi:stat ən up ma.e zal pa:zə
 118. et mə:sə za: dat əm gəla:ak a.
 119. du wu:rə va:r.ef pra.ezə
120. əndər da:nən a.ak lə. və:r.l i.əkəlkəs - of (kindert.) : i.əkə.təlkəs -
 121. twu.tər zal gən zo:jə - tsəd al
 122. du.e es nəxri.n - təs mu. vəs Xəmoit
 123. majənəs mu.kə zə me nən dəjər van ən a:r
 124. da bumkə zal du mujəla.əkinə grujə
 125. də pastu:er i.e Xu:jə wa.en
 126. də dətsən - of : dətsən - emən əns ə:u:t u.ez afXəbrant
 127. tmelek sprat u.eñen u.er van də kuj
 128. də kestər loit - of : lat - fe də kru.əsə
 129. də bərəs fan də kru.əwu.gəl bu:r.əgə van tXəwi:t
 130. su:məgə minsə sniten zət up
 131. zəmən əm blə:u:t əj grə:u:t Xəslu.gə
 132. də sə:u:s əz əwa fla:
 133. də sni.e li:etik
 134. teş ən i.əwəga:et lə. dak u nəxzi:n em
 135. ni.po.rt wat na. ən i.eł nif stat
 136. du:n - ik du:n et - gə du:t et - ər.e du:t et - wa.ele du:n et - ga.e du:d et - zə - of : za.elə du:n et - ik de.iət - ga.e de.it et - ər.e de.iət - wa.ele de.iən et - ga.ele de.t et - zər.ele de.eñ et - de. eki:k datə - dat əm et mu de. - dasət mu de.e
 137. du:epe - e du:epli:et - də vunt
 138. dəsə - ər.e dəst - ər.e dəstə - əji.e Xədəsə
 139. bijə - ik bij - gər.e bijt - ər.e bijt - wa.ele - of : mə - bijə - gər.ele - of : gə bijt - zə bijə - bijt əm - bunjk əm - kem gəbu:yə
 140. Locale landmaten : ...
 141. Waternamen : də dər.eł (in den volksmond gemeennaam geworden voor : waterloop) - trətə dəelkə - tfurəkə - də lanə jə:t (deel van Dijle - zwemplaats) - də ni:v dər.eł -

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is le:və

De inwoners heeten le:vəni.ərs

Hun bijnamen zijn də kujfi:tərs (spotnaam) en pi:ətermanə

Aantal inwoners op 31-12-34 : 38.171.

Taaltoestand. In het zuiden van de stad (parochie St. Kwintens) spreken de mensen ietwat trager. Het dialect van „langs den vaartkant” (Wilsele) verschilt ook eenigszins van het centrum. Men zegt er tə:əs - in het centrum tu:əs (= thuis)

Er zijn ook sociale dialectverschillen : de volksklas spreekt platter dan de Leuvensche burgerij. De zegslinden spreken ook over dialectverschillen volgens generatie : „oude mensen gebruiken veel meer woorden, de woorden zijn langer” bv. : wa.ele zəndər - en wə zənər (jonger) - Te Leuven hoort men tamelijk veel Fransch praten. Burgemensen en winkeliers houden er van wat Fransch te kennen (vreemde of Waalsche studenten, toeristen). De hogere burgerij spreekt vooral Fransch. De Vlaamsche studenten spreken beschaafd Vlaamsch of gewoonlijk dialect. Een groep bedienden (Boerenbond) spreekt beschaafd Nederlandsch.

Veel Leuvenaars vestigen zich in de omliggende gemeenten : Kessel-Loo (Blauwput), Heverlee, Korbeek-Loo.

Leuven is vooral nijverheids- en handelsstad.

De grote fabrieken bevinden zich heel dicht bij de stad op het grondgebied van Wilsele en Kessel-Loo. Talrijke bedienden en werklieden gaan naar Zaventem of Brussel werken. Ook komen veel bedienden en werklieden van elders hier werken.

Zegsliden. 1. M. Costrop ; 43 j. ; schoolbestuurder ; hier geboren ; V. en M. ook ; heeft hier steeds verbleven en spreekt met de Leuvenaars gewoonlijk dialect.

2. M. Van Loo ; 29 j. ; onderwijzer ; hier geboren ; V. en M. ook ; heeft hier steeds verbleven en spreekt met de Leuvenaars gewoonlijk dialect.